

Sint-Odulphus van Brabant

Nieuwsbrief • nummer 2 • juni 2019

VAKANTIE

Door: aalmoezenier Jan van Lieverloo

Velen staan weer op het punt aan hun vakantie te beginnen. In de auto, op weg naar onze bestemming, deden we vroeger weleens een spelletje. “Ik ga op vakantie en neem mee mijn paspoort.” Vervolgens was nummer twee aan de beurt: “Ik ga op vakantie en ik neem mee mijn paspoort en mijn leesboek.” en zo ging het door totdat we het niet meer wisten of iemand uitriep: “Verdorie, dat ben ik vergeten!”

Loslaten

Wat is je reactie als je ontdekt dat je iets vergeten bent of toch het verkeerde hebt meegenomen? Straf je jezelf omdat je het vergeten bent en vind je dat je dat had kunnen voorzien? Of troost je jezelf met het idee dat je de belangrijkste dingen wel hebt meegenomen? Als je een boek hebt ingepakt in plaats van een trui moet je, als het kouder blijkt te zijn, de warmte van een restaurant opzoeken om je boek lekker te kunnen lezen. Of een creatieve oplossing vinden om warm te worden. De plaid uit je auto halen, er een foto van maken en op Facebook zetten: ‘Vakantie 2019’. De Tour de France kijken in het café op de camping. Opwarmen bij een kopje thee en een taartje bij de lekkerste bakker van het dorp.

Mijn advies: laat het los. Het idee dat je met voorbereidingen op alles voorbereid kunt zijn. Voorbereiding geldt alleen voor de voorzienbare dingen. De route kun je voorzien, die stippel je uit. Alhoewel je dan nog voor verrassingen kunt komen staan: een omleiding, file. En ook dan gaat het erom hoe je je erbij voelt. Voor het onvoorziene heb je vooral vertrouwen nodig, in jezelf en anderen. Voor tegenvallers gaat het om jouw eigen houding.

Tot jezelf komen

In de vakantietijd mogen wij alles loslaten wat ons dagelijks drijft: ons werken, ons jachten en jagen in de soms zenuwslappende maatschappij, waar van alles moet, de carrière, het vergaderen, het zwoegen en werken. We komen tot stilstand en we mogen tot onszelf komen.

Veel mensen nemen hun laptop of smartphone mee om toch nog dagelijks hun e-mail te checken en op de hoogte te blijven van alle zakelijke beslommeringen. Het bureauwerk gaat dan door.

Vakantie is te herleiden tot het Latijnse woord vacare.

Letterlijk betekent dit meditatie.

Het is goed om van tijd tot tijd tot bezinning te komen. Het kan daarbij helpen dit samen te doen met anderen, met je partner, met je gezin of met vrienden. Het enkel samen zijn kan mensen binden op een bijzondere manier.

Het geeft ook rust en ruimte in je gedachten.

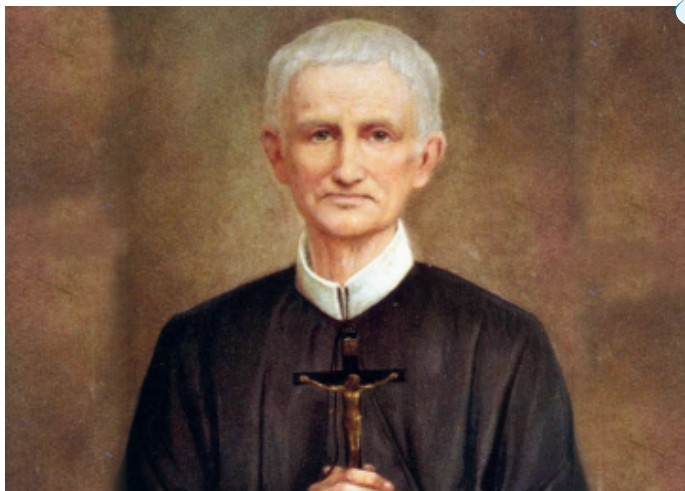
Augustinus

Daar hoeft je overigens niet heel ver voor te reizen. Augustinus (een kerkvader en bisschop uit de 4^e eeuw) verwonderde zich er al over en zei: “De mens maakt reizen om zich te verbazen over de hoogte van de bergen, de geweldige golven van de zee, de lange loop van de rivieren, de uitgestrektheid van de oceaan en over de eeuwige kringloop van de sterren; maar aan zichzelf gaat hij zonder verbazing voorbij.”

Vakantie is te herleiden tot het Latijnse woord vacare. Letterlijk betekent dit meditatie. Op deze manier begrepen, is vakantie dus een heel oude traditie die ook al lang in het christendom geworteld is.

Wij wensen u allen een goede vakantie toe!

Portret van Peerke Donders,
geschilderd door Albin Windhausen in 1922.

MET DE PAROCHIE NAAR PEERKE DONDERS

Door: Christianne van de Wal, namens de werkgroep TOP

Op zondag 22 september a.s. is er een excursie naar het Peerke Donderspark in Tilburg. Deelnemers gaan per bus naar dit unieke plekje waar zij kennismaken met het leven en de uitstraling van deze priester.

Bezoekers zijn iedere keer onder de indruk van dit unieke Tilburgse erfgoed en bijzondere stiltegebied. In het park van bijna 1,5 hectare bevinden zich een replica van zijn geboortehuis, een devotiekapel naar Surinaams voorbeeld en een prachtige kruiswegstatie.

En er is een paviljoen ingericht met de levensgeschiedenis van Peerke. Foto's, devotionalia en andere voorwerpen zijn hier te bezichtigen. Onder leiding van een gids krijgt u een nog levendiger beeld van Peerke te zien en te horen.

Peerke Donders overleed 132 jaar geleden, maar leeft voort in zijn geboortestad en in Suriname. Petrus Norbertus Donders, liefkozend Peerke Donders genoemd, was een Nederlandse priester die in 1982 zalig verklaard is. Hij was de oudste zoon van huiswever Arnold Donders en Petronella van den Brekel. Kinderarbeid was in die tijd heel gewoon en Donders zat als jongen van twaalf al achter het weefgetouw. Van zijn droom om priester te worden, kon niets komen; zijn ouders hadden daar geen geld voor. Nadat hij in 1831 was afgekeurd voor militaire dienst, vroeg hij de pastoor hem te helpen. Hij mocht knecht worden op het kleinseminarie Beekvliet te Sint-Michielsgestel en werd wegens zijn geloofsijver toegelaten tot de priesteropleiding.

Tijdens zijn vervolgstudie aan het grootseminarie te Haaren kwam bisschop Grooff uit Suriname op bezoek.

Hij zocht priesters voor de missie in Suriname. Donders was de enige die zich aanmeldde, tot genoegen van zijn superieuren, die de vreemde eend in de bijt liever zagen vertrekken.

Op 5 juni 1841 werd hij vervroegd tot priester gewijd, 31 jaar oud, en op 1 augustus 1842 vertrok hij naar Suriname om te werken onder leprapatiënten. Hij werd aangesteld als kapelaan in Paramaribo en in een leprakolonie gevestigd op de voormalige plantage Batavia aan de rivier Coppename. In 1856 werd hij definitief overgeplaatst naar Batavia. Op 24 juni 1867 legde hij de kloostergelofte af en trad toe tot de congregatie van de redemptoristen. In de periode daarna maakte hij missiereizen naar de Indianen in het binnenland tot hij in 1882 werd teruggeroepen naar Paramaribo. Van 1883 tot en met 1885 werd daar de Sint-Petrus-en-Paulus-kathedraal gebouwd. Daarna werd Donders opnieuw naar Batavia gezonden. Daar kreeg hij op 1 januari 1887 een nierontsteking en overleed op 14 januari, 77 jaar oud.

In 1900 kochten de redemptoristen de grond rond het voormalig geboortehuis van Donders. Pelgrims bezochten er een put, die miraculeus water zou bevatten. In 1923 werd een marmeren gedenksteen geplaatst en bouwde men een kapel met processiepark. Het geboortehuis van Peerke Donders werd in 1930-1931 gereconstrueerd op de vroegere fundamenteën.

In het paviljoen is vaak een tentoonstelling te bezichtigen. Omdat de Fraters van Tilburg dit jaar vierten dat hun congregatie 175 jaar geleden door bisschop Zwijsen is gesticht, bevindt zich vanaf augustus in het paviljoen een veelzeggende expositie van de uitgebreide geschiedenis en de vele activiteiten van de fraters. Bij de excursie op 22 september zal er volop gelegenheid zijn om de fratergeschiedenis in woord en beeld te beleven. De excursie wordt afgesloten met een korte viering in de devotiekapel.

Informatie over inschrijving, vertrektijd en opstapplaats volgt in augustus via de geloofsgemeenschappen in Oirschot-Spoordonk, De Beerzen en Best.

*Kennismaken met
het leven en
de uitstraling
van deze priester.*

KORT NIEUWS

- De parochie feliciteert van harte drie vrijwilligers met hun koninklijke onderscheiding: Frans Adriaanse uit Oirschot, Hanny van Genugten-Schrevers uit Oirschot en Harm de Jonge uit De Beerzen.
- Koos van Dijk uit Middelbeers ontving op 26 mei een penning van verdienste voor haar werk voor de parochie en zorgcentrum De Vestakker. Van harte proficiat.

GROENE THEOLOGIE ... EEN INSPIREREND BOEK

Door: pastor Wilfred van Nunen

God is een God van en voor mensen. Dachten we. Denken we vaak nog. Maar ... God is ook schepper van hemel en aarde en al wat daarop is. Bergen en rivieren, zeeën en wouden, planten en dieren; de hele kosmos. De hele ecologische werkelijkheid die een wonderlijke samenhang in zich heeft. Tal van Bijbelverhalen

illustreren, dat God zich niet enkel aan mensen verbonden heeft, maar ook aan de niet-menselijke schepping. In het boek Genesis verschijnt na de 'zondvloed', als de zon door de regen heen breekt, de regenboog. Daarvan zegt God zelf dat dat het teken is van zijn verbond met de hele aarde en met alles wat leven heeft. In allerlei Psalmen krijgen bomen en rivieren, vogels en vissen zelfs een 'stem' waarmee ze de Schepper loven. Dat godsdienst alleen mensen zou aangaan, is een vergissing!

Dit voorjaar verscheen een uiterst interessant boek met als titel: Groene Theologie. De auteur, Trees van Montfoort, gaat in op die vergissing van het mens-centrale denken, dat vaak vanuit het geloof gelegitimeerd is. En gebaseerd op een eenzijdige lezing van teksten als het scheppingsverhaal, waarin de mens de opdracht van God krijgt om te "heersen over de vogels in de lucht en over de vissen van de zee, over alle wilde en tamme dieren." Samen met een louter economische benadering van de waarde van de natuur voor mensen, heeft deze eenzijdige lezing gezorgd voor een superieure houding van de mens over de niet-menselijke schepping. In feite ligt hier de oorzaak van de ecologische crisis, waarin we ons nu bevinden.

In Groene Theologie worden tal van (Bijbelse) bronnen beschreven die laten zien dat de mens allereerst schepsel is te midden van medeschepselen; participant in plaats van rentmeester (wat een economische term is). Als de mens, die van de natuur vervreemd is geraakt, zich weer gaat zien als schepsel te midden van medeschepselen, is er een opening dat mensen een weg vinden uit de problemen waar we nu tegenaan lopen, zoals overbevissing, ontbossing, plastic soep in de oceanen, het afnemen van de biodiversiteit en niet op de laatste plaats de klimaatverandering.

In de lijn van de encycliek Laudato Si van paus Franciscus stelt het boek ook aan de orde, dat het aantasten van de ecologische samenhang ook een aantasting van de menselijke waardigheid inhoudt, die het eerste en het zwaarste gevoeld wordt door de armen. Een waarheid als een koe, want nu al zien we in Azië mensen hun huizen verliezen door het wassende water, terwijl populistische partijen in Europa voorstellen om niet meer te investeren in ontwikkelingswerk, maar in plaats daarvan het geld in te zetten voor beschermende maatregelen zoals het ophogen van de dijken in eigen land.

Groene Theologie nodigt uit om mondiaal te denken en lokaal te handelen. Wat kunnen wij doen om te laten zien, dat we het behoud van de goedheid en de schoonheid van de schepping serieus nemen? Van het hangen van insectenhôtels in ons achtertuinje tot het zaaien van bijen-aantrekkende bloemen op het kerkhof. Van het opvangen van hemelwater (mooi woord!) in regentonnen, in plaats van het in het riool te laten lopen, tot het bewust doen van boodschappen bij een plaatselijke boer ... iedereen kan stapjes en stappen zetten!

Hebt u een groen hart en bent u erin geïnteresseerd om mee te denken over stappen die we in en vanuit onze geloofsgemeenschappen kunnen zetten? Laat het mij dan weten (pastorvannunen@odulphusvanbrabant.nl)! Samen kunnen we bezien hoe we de komende tijd ook onze parochie kunnen vergroenen en daarmee de kleur van de hoop kunnen geven op een leefbare toekomst voor heel de schepping.

1 september: Werelddag van gebed voor de zorg voor de Schepping.

Het Wandtapijt van de Schepping is een Romaans geborduurd tapijt uit de 11^e eeuw, dat in het museum van de Kathedraal van Girona in Catalonië (Spanje) hangt.

DE SCHATKAMER VAN DE BASILIEK

Door: Nicoline van Tiggelen-Dirven

De voormalige doopkapel in de Sint-Petrusbasiliek van Oirschot is sinds kort omgetoverd in een schatkamer. In de vitrines staan kostbaarheden die in de basiliek tijdens de eredienst werden gebruikt. Al dit fraaie 'liturgische vaatwerk' is door meesterkunstenaars gemaakt. Vaak staan er afbeeldingen op die verwijzen naar Petrus of Odulphus. De oudste voorwerpen zijn een knoopkandelaar uit ca. 1500 en een kelk uit 1658. Een greep uit de vele bijzondere schatten ...

Dokter Van Wamel

Dokter Van Wamel was een medicus die getrouwd was met de zus van dokter Fey. U weet wel: van de beroemde Oirschotse medische school in Hof van Solms. Hij was de kerk zeer welgezinnd en schonk onder meer een prachtig missaal en zilveren schaal met ampullen (1678). Daarop

staan de familiewapens: drie eendjes boven een ster in gekroond schild. Van Wamel en Fey leefden in een tijd waarin de katholieken het moeilijk hadden en hun geloof niet openlijk mochten belijden.

*Een greep uit
de vele bijzondere
schaten ...*

Ciborie

Deze expositieciborie is in 1877 gemaakt ter gelegenheid van het gouden priesterschap van de Oirschotse pastoor Petrus de Bont. Een ciborie is een gouden of vergulden kelk met deksel, waarin de gewijde hosties worden bewaard. Op deze ciborie staan afbeeldingen van de heiligen Petrus en Odulphus. Van pastoor De Bont is ook een prachtige kelk uit 1870 te bewonderen, evenals neogotische ampullen (voor water en wijn) uit 1877.

Monstrans

Monstransen dienden om een heiligenrelik of een gewijde hostie aan de gelovigen te tonen. Deze neogotische torenmonstrans is gemaakt ter gelegenheid van het ambts-jubileum van de Oirschotse pastoor-deken Franken in 1893. Deken Franken was de opvolger van pastoor De Bont. Het ontwerp is van de bekende architect Hezenmans. Van deken Franken is ook een oud missaal met beslag uit 1918 aanwezig.

Reliek van Odulphus

Volgens de oudste bronnen is Odulphus in 'Oroscoth' geboren en opgegroeid. Hij volgde een opleiding tot priester en werd in 805 pastoor van Oirschot. Later ging hij het klooster in, bij de kanunniken van Utrecht. Op verzoek van de bisschop wijdde hij zich vervolgens aan de bekering van de Friezen. Op diverse plaatsen in en buiten de basiliek komt u afbeeldingen van en over Odulphus tegen, onder andere op twee oude gravures en een neogotisch altaar. In een reliekschrijn in de schatkamer bevindt zich een botje van de heilige Odulphus.

Meer zien?

Naast kelken, cibories, monstransen en ampullen zijn er wierookvaten, altaarschellen en hostie- en chrismahouders te bewonderen. Alle voorwerpen zitten achter glas en zijn te zien tijdens de openingstijden van de kerk. Geïnteresseerde groepen kunnen foto's bekijken waarop alle afbeeldingen, symbolen en teksten op de schatten in detail te zien zijn. De moeite waard!

DOMINEE MARTIN KROON MET EMERITAAT

Door: Jan Jansen

Op zondag 15 september is er in de PKN-kerk in Best een feestelijke afscheidsviering van dominee Martin Kroon. Dit was een goede reden om met hem een gesprekje te hebben over zijn werk in de PKN-gemeente Best, Oirschot en De Beerzen.

Martin werd geboren in 1953 in Den Haag en groeide daar ook op in een fijn gezin. Het gezin was Christelijk Gereformeerd en op zaterdagavond werden er voor familie en vrienden Bijbelgroepen georganiseerd. Mede hierdoor is Martins interesse voor levensbeschouwing gegroeid.

Na de middelbare school ging hij theologie studeren in Utrecht (kandidaats) en aan de Vrije Universiteit in Amsterdam (doctoraal).

Na zijn studie werd hij door een vriend uitgenodigd om af en toe te komen preken in Friesland. Dat beviel zo goed dat hij beroepen werd in Woudsend, waar hij predikant werd van twee kleine gemeenten. Hoewel Woudsend een kleine gemeenschap was, waren er wél vier kerken waaronder een katholieke. Ook hier was zijn interesse voor de oecumene al aanwezig en was hij erg gecharmeerd van de katholieke rituelen.

Na vier jaar wilde hij wel eens iets anders, mede omdat zijn familie en die van Corry, zijn vrouw, ver weg woonde. Zijn oog viel toen op het Brabantse Best, een kleine protestantse gemeenschap in een katholieke omgeving, het omgekeerde van Friesland.

In 1987 werd Martin beroepen in de toenmalige Samen op Weg kerk van Best, Oirschot en De Beerzen, die later opging in een PKN-kerk. Vermeldenswaard is dat de bevestiging destijds plaatsvond in de naastgelegen H. Antoniuskerk.

Al snel ontstonden er goede contacten met de r.-k. pastores uit Best wat tot uitdrukking kwam in oecumenische (doop)vieringen, studiedagen etc. Ook was Martin lid van de Raad van Kerken uit Best met leden van de kerken van Sint-Odulphus, H. Lidwina, H. Antonius en Samen op Weg.

Met de komst van pastoor Leendert Spijkers in Oirschot werden ook de contacten met Oirschot verstevigd. Samen met de werkgroep Kerk en Wereld werden oecumenische vieringen georganiseerd in de Week van de

Eenheid, Pinksteren en in De Vredesweek. Het was een feest om bij elkaar op bezoek te komen.

Met het ontstaan van de nieuwe parochie Sint-Odulphus van Brabant werden de parochies van Best, Oirschot-Spoordonk en De Beerzen samengevoegd en bestrijkt deze hetzelfde gebied als de PKN-kerk van Martin. Zoals wij allen weten is deze samenvoeging niet altijd van een leien dakje verlopen en is Antonius in Beweging ontstaan. Omdat de PKN-kerk goede contacten had met de voormalige H. Antoniusparochie heeft dit veel pijn veroorzaakt in onze oecumenische samenwerking.

Het is fijn dat er ondanks alle pijn op 1 september a.s. in onze basiliek weer een oecumenische viering is waarin Martin zal preken.

Wat gaat Martin doen na 15 september?

Hij krijgt meer tijd voor zijn vrouw Corry, kinderen en kleinkinderen. Het beroep van predikant legt ook een grote druk op het gezin. Daarnaast wil hij blijven sporten, piano/orgel spelen, zingen in een popkoor en tijd nemen om te studeren.

Hoe ziet Martin de toekomst van onze lokale kerk?

Willen wij overleven, dan zullen wij als geen ander een Open Kerk dienen te zijn. Een kerk die niet alleen verkondigt maar ook haar oor te luisteren legt bij de

samenleving en daarvan wil leren.

Er is nog veel geloof en spiritualiteit te vinden onder de mensen, ook bij de jongeren, zij het vaak op andere manieren. De Jezus die wij kennen uit de Bijbel geeft voldoende inspiratie

om hierop in te spelen en daarmee verder te gaan, ook als dat vaak buiten het instituut zal zijn. Laten wij vooral het gemeenschapsgevoel stimuleren in plaats van het individualistische denken.

Martin, wij wensen je alle goeds voor de toekomst samen met Corry, je kinderen en kleinkinderen.

Foto door Jan Jansen.

*Laten wij vooral
het gemeenschapsgevoel
stimuleren.*

AGENDA

Concerten (gratis)

- **Orgelconcerten op het Smits-orgel in de Sint-Petrusbasiliek**, op zondagmiddag om 16.00 uur:
 - 7 juli: Organist Tannie van Loon uit Eindhoven.
 - 22 september: Organist Johan Hermans uit Hasselt.
- **Serie bespelingen op het Smits-orgel in de Sint-Petrusbasiliek door organist Gerard Hafkenscheid** op zondagmiddag, van 15.30 uur tot 16.00 uur:
14 juli, 4 augustus, 25 augustus en 8 september.

Bezichtiging Sint-Petrusbasiliek

Tot en met 30 juni en van 1 september tot en met 13 oktober is de Sint-Petrusbasiliek iedere zaterdag en zondag (m.u.v. 28 en 29 september) geopend voor bezichtiging van 13.30 - 16.15 uur. In de maanden juli en augustus is de basiliek zelfs van dinsdag tot en met zondag van 13.30 - 16.15 uur geopend. Beklimming van de basiliektoren: via TIP Oirschot.

Zomeravondmarkt

Op de Oirschotse Markt vindt op donderdagavond 22 augustus a.s. weer een Zomeravondmarkt plaats, van 18.30 - 21.30 uur. De parochie zal aanwezig zijn met een kraam, de Sint-Petrusbasiliek is geopend, en een grote inzamelingsactie wordt gehouden voor het Pastoor Vekemans Fonds, dat zich inzet voor kansarme kinderen in het noordoosten van India. Kleding en schoenen kunnen al gedurende de gehele dag, van 9.30-21.30 uur, worden ingeleverd nabij de hoofdingang van de Sint-Petrusbasiliek. Iedereen die kleding inlevert ontvangt een gratis lot. Tijdens de zomeravondmarkt zal een aantal loten worden getrokken. Voor de winnaars zijn mooie prijzen beschikbaar, waaronder een tweetal gratis ballonvaarten. Deze en andere prijzen zijn gratis beschikbaar gesteld door een aantal bedrijven en organisaties.

Bedevaart Kevelaer

Op donderdag 22 augustus 2019 is er weer een bedevaart met de bus naar Kevelaer. De kosten voor deelname bedragen € 17 per persoon en € 8 voor een kind tot 12 jaar. Voor meer informatie of opgave (uiterlijk 29 juli): voor De Beerzen 013 - 514 19 62 Tilly Hems, voor Oirschot-Spoordonk 0499 - 57 12 50 Lizet van Overdijk en voor Best 0499 - 31 08 07 Joke van Aken.

En verder ...

- 1 september: **Dag van de schepping**
- 22 september: **Excursie naar Peerke Donders**

CONTACTGEGEVENS

Parochiecentrum Sint-Odulphuskerk Best

0499 - 37 56 98, Hoofdstraat 35, 5683 AC Best
bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 12.00 uur
pastorie 0499 - 37 12 95
e-mail: parochiesecretariaat.odubest@odulphusvanbrabant.nl

Parochiesecretariaat H. Antoniuskerk Best

0499 - 37 12 76, Wilhelminaplein 159, 5684 VP Best
bereikbaar op dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.00 - 12.00 uur
e-mail: parochiesecretariaat.antbest@odulphusvanbrabant.nl

Parochiesecretariaat Oirschot-Spoordonk

0499 - 57 12 50, Nieuwstraat 17, 5688 BD Oirschot
bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 12.00 uur
e-mail: parochiesecretariaat.oirschsp@odulphusvanbrabant.nl

Parochiesecretariaat Oost-, West- en Middelbeers

013 - 514 12 16, Willibrordstraat 16, 5091 CD Middelbeers
bereikbaar op maandag en donderdag van 9.00 - 11.00 uur
e-mail: parochiesecretariaat.beerzen@odulphusvanbrabant.nl

Parochiebestuur Sint-Odulphus van Brabant

e-mail: bestuur@odulphusvanbrabant.nl

Parochie Sint-Odulphus van Brabant

e-mail: info@odulphusvanbrabant.nl
website: www.odulphusvanbrabant.nl
IBAN: NL57RABO 0162 6596 87

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de r.-k. Parochie Sint-Odulphus van Brabant en verschijnt vier keer per jaar.

Contactgegevens: Nieuwstraat 17a, 5688 BD Oirschot,
nieuwsbrief@odulphusvanbrabant.nl

Redactie: Mick Dillisse-van Luxemborg, Theamarie Geilleit-Goossens, Jeanne van Hal, Cis de Kroon, Marieke Lieshout, Leendert Spijkers, Nicoline van Tiggelen-Dirven en Juul IJzermans

Ontwerp en opmaak: VissenCom

Drukwerk: de Croon van Heerbeek

Oplage: 10.500 stuks